

København, den 27. september 2016

Sagsnr. 2015 - 1239/CSI
1. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager] klaget over [Advokatfirma A], [by].

Klagens tema:

[Klager] har klaget over [Advokatfirma A]s salær på 1.293.182,30 kr. ekskl. moms i forbindelse med likvidationen af et selskab.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 16. april 2015.

Sagsfremstilling:

[Direktør A] er enejer af [klager], som er eneaktionær i [fondsmæglerselskab A]. [Direktør A] var tillige direktør i [fondsmæglerselskab A] fra selskabets stiftelse den 2. januar 2012 og frem til den 13. januar 2014, hvor bestyrelsen i [fondsmæglerselskab A] ophævede hans ansættelsesforhold med øjeblikkelig virkning.

[Fondsmæglerselskab A] havde til formål at drive virksomhed som fondsmæglerselskab, herunder at købe og sælge værdipapirer for kunder samt at udføre skønsmæssig porteføljepleje og investeringsrådgivning.

[Fondsmæglerselskab A] blev stiftet den 2. januar 2012 af [klager], og Finanstilsynet gav den 5. januar 2012 [fondsmæglerselskab A] tilladelse til at drive fondsmæglervirksomhed.

[Fondsmæglerselskab A] havde en begrænset kundeportefølje, som henover selskabets levetid udgjorde 7 kunder, og der var foruden [direktør A] kun ansat en studentermedarbejder.

Den 2. januar 2014 orienterede [direktør A] bestyrelsen i [fondsmæglerselskab A] om, at han havde foretaget fejlagtige afrapporteringer til selskabets kunder, således at opgørelsen af den negative udvikling i kundernes investeringer var angivet med et mindre beløb i rapporterne til kunderne, end hvad der faktisk var tilfældet.

Bestyrelsen i [fondsmæglerselskab A] instruerede herefter [direktør A] om ikke at foretage flere afrapporteringer, handler eller opsøge nye kundeemner, og bestyrelsen iværksatte en revisorundersøgelse af forholdene.

Ved brev af 9. januar 2014 fremsendte [advokat A] på vegne af to af [fondsmæglerselskab A]s kunder, [virksomhed A og virksomhed B] krav om erstatning på samlet set 3.712.816 kr.

De fremsatte erstatningskrav blev begrundet med, at der bl.a. havde været fejl i afrapporteringerne til [virksomhed A og virksomhed B], hvorfor [fondsmæglerselskab A] ikke havde udøvet virksomhed i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god praksis inden for virksomhedsområdet, jf. lov om finansiel virksomhed § 43.

Under et ekstraordinært bestyrelsesmøde den 10. januar 2014 meddelte revisor bestyrelsen, at der med rimelig sikkerhed var fejl i afrapporteringerne til nogle, men ikke alle af selskabets kunder.

På baggrund af revisors foreløbige udtalelse og de fremsatte erstatningskrav rettede bestyrelsen den 10. januar 2014 henvendelse til Finanstilsynet, hvorved bestyrelsen orienterede om forholdene i [fondsmæglerselskab A].

Den 13. januar 2014 blev der afholdt endnu et bestyrelsesmøde i [fondsmæglerselskab A], hvor bestyrelsen enstemmigt besluttede at anmode Finanstilsynet om at inddrage selskabets tilladelse til at drive virksomhed som fondsmæglerselskab.

Revisors endelige rapport forelå den 14. januar 2014, og det fremgik heraf, at [direktør A]s fejlrapporteringer bestod i, at selv opgørelsen af den negative udvikling i investeringerne var angivet med mindre tab i rapporterne fremsendt til kunderne, end hvad der faktisk var tilfældet.

Revisor konkluderede endvidere, at afrapporteringerne til [virksomhed A og virksomhed B] havde været fejlagtige i både 2012 og 2013. For så vidt angik [virksomhed A] var det revisors konklusion, at det samlede tab ved udgangen af 2013 var rapporteret 3.400.000 kr. for lavt. For så vidt angik [virksomhed B] var det revisors vurdering, at det samlede rapporterede tab var 1.000.000 kr. for lavt.

Den 15. januar 2014 blev der afholdt møde i Finanstilsynet med deltagelse af [fondsmæglerselskab A]s bestyrelse samt selskabets revisor. Under mødet anmodede bestyrelsen om, at [fondsmæglerselskab A] fik inddraget sin tilladelse til at drive fondsmæglerselskab, samt at selskabet blev afviklet ved likvidation.

Den 16. januar 2014 blev [fondsmæglerselskab A]s tilladelse til at drive virksomhed som fondsmæglerselskab inddraget, og Finanstilsynet besluttede, at [fondsmæglerselskab A] skulle afvikles ved likvidation.

Den 22. januar 2014 blev det på en ekstraordinær generalforsamling besluttet, at [fondsmæglerselskab A] skulle træde i likvidation, og [advokat B] blev efterfølgende udpeget som likvidator.

Ved likvidationens begyndelse blev [fondsmæglerselskab A]s aktiver opgjort til ca. 4.000.000 kr., og selskabets passiver blev opgjort til ca. 1.000.000 kr. Dertil kom de to erstatningskrav fremsat mod selskabet, opgjort til 3.712.816 kr. – som senere blev forhøjet.

Den 1. marts 2014 fremsatte [virksomhed C] endvidere et erstatningskrav mod [fondsmæglerselskab A] på 10.400.000 kr., med den begrundelse, at [virksomhed C] havde modtaget fejlrapporteringer fra [fondsmæglerselskab A]. [Direktør A] var direktør i [virksomhed C], og havde endvidere tidligere ejet kapitalandele i selskabet.

Likvidator, [advokat B], har til Advokatnævnet redegjort for det udførte arbejde med likvidationen i perioden fra den 22. januar 2014 til og med den 27. januar 2015.

Det fremgår af redegørelsen, at der er registreret et tidsforbrug på sagen på 393 juristtimer, fordelt på 14,5 partnertimer, 112 advokattimer (advokat med mere end 3 års erfaring) og 266,5 advokatfuldmægtigtimer.

[Advokat B] har endvidere oplyst, at der efter generalforsamlingen den 22. januar 2012 blev afholdt et indledende møde mellem likvidator v/ [advokat C], [tidligere bestyrelsesformand A], bestyrelsens advokat, nu afdøde [advokat D] og [direktør A]. På mødet samt de efterfølgende dage fik likvidator udleveret relevant materiale, herunder bogførings- og regnskabsmateriale og e-mailkorrespondance.

Indledende sagsbehandling

Den indledende sagsbehandling omfattede således gennemgang af modtaget selskabsmateriale, telefonmøder med bestyrelsesformanden til oplysning af sagens faktiske omstændigheder samt sædvanlige bobehandlingsopgaver, herunder sikring af bankindeståender hos selskabets bankforbindelser, postspærring, henvendelse til forsyningsselskaber og teleselskaber, henvendelse til selskabets kreditorer m.v., registrering af de anmeldte krav i boet samt fremsendelse af bekræftelsesskrivelser m.v.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 63 juristtimer på dette arbejde.

Lejemål

[Fondsmæglerselskab A] havde endvidere et lejemål, som skulle fraflyttes, hvilket indebærer arbejde i form af skriftlig og telefonisk korrespondance med udlejer og [direktør A] vedrørende tømning af lejemålet og gennemgang og vurdering af inventar.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 7 juristtimer på dette arbejde.

Ulovligt aktionærlån

Likvidator brugte endvidere ca. 10 juristtimer på at undersøge omstændighederne omkring [direktør A]s hævnning af 397.000 kr. fra selskabets konto forud for likvidationen.

Kreditorinformation m.v.

Likvidator udarbejdede på baggrund af gentagne henvendelser fra kreditorer den 19. november 2014 en kreditorskrivelse med orientering om status på likvidationen. Derudover havde likvidator løbende drøftelser med selskabets bankforbindelser, SKAT vedrørende selskabets momsforhold, Garantifonden for Indskydere og Investorer, da [fondsmæglerselskab A] havde et tilgodehavende hos garantifonden, samt Finanstilsynet vedrørende elektronisk indberetning af lovpligtigt AL-skema og selskabets årsrapport m.v.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 38 juristtimer på dette arbejde.

Årsrapport og selvangivelse

Da der ikke forud for likvidationen var udarbejdet årsrapport for 2013, brugte likvidator endvidere ca. 38 juristtimer på udarbejdelsen af denne.

Arbejdet indebar fremskaffelse af de nødvendige økonomiske oplysninger, herunder kassebog for 2013, årsrapport for 2012 samt den samlede bogførings- og regnskabsfil for 2012 og 2013.

Den udarbejdede årsrapport blev efterfølgende fremsendt til selskabets tidligere revisor fra [revisionsvirksomhed A] til lovpligtig revision. Likvidator udarbejdede i den forbindelse til brug for revisionen følgende:

- en beskrivelse af udviklingen i selskabet fra likvidationens indtræden den 22. januar 2014 og frem til medio marts 2014,
- en beskrivelse af de 3 fremsatte erstatningskrav, herunder en vurdering af procesrisiko og det potentielle erstatningsbeløb,
- en beskrivelse af [direktør A]s ulovlige aktionærlån, herunder en plan for [direktør A]s tilbagebetaling af lånet,
- en opgørelse af selskabets skattepligtige indkomst for 2013,

Der blev endvidere til revisor fremsendt kopi af forvaltningsaftaler samt kurtageopgørelser for 2013, kopi af samtlige compliancerapporter for [fondsmæglerselskab A] i 2013 samt kopi af det fulde dokumentationsmateriale for udført kontrol af personer omfattet af spekulationsforbuddet.

Revisionen indebar endvidere løbende korrespondance med revisor vedrørende udarbejdelsen af protokollen samt ledelsesberetningen.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 46 juristtimer på dette arbejde.

Korrespondance med [direktør A]

[Direktør A] rettede under likvidationen flere gange henvendelse til likvidator vedrørende status på likvidationsboet, herunder med spørgsmål vedrørende omkostningerne, kreditormassen samt erstatningskravene.

[Direktør A]s advokater, [advokat E] og [advokat F], rettede endvidere flere gange henvendelse til likvidator vedrørende erstatningskravene, idet disse også var rettet mod [direktør A] personligt samt [klager].

[Virksomhed C] rettede foruden kravet mod [fondsmæglerselskab A] også et krav mod [klager] for tab lidt forud for stiftelsen af [fondsmæglerselskab A]. [Direktør A] udarbejdede i den forbindelse en redegørelse til likvidator, hvori han argumenterede for, at kravet skulle rettes mod [fondsmæglerselskab A] i likvidation. Likvidator afviste efter en gennemgang af redegørelsen, at det forholdt sig således.

[Direktør A] fik endvidere efter aftale med likvidator og med bistand fra en studentermedhjælper fra likvidators advokatkontor lov til at kopiere en del af selskabets materiale, der befandt sig på likvidators advokatkontor.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 28 juristtimer på dette arbejde.

Forsikringsdækning for de fremsatte erstatningskrav

[Fondsmæglerselskab A] havde tegnet en bestyrelses- og ledelsesansvarsforsikring samt en professionsansvarsforsikring hos [forsikringsselskab A].

Den 10. marts 2014 anmeldte likvidator derfor de 3 fremsatte erstatningskrav til forsikringsselskabet. Ved e-mail af 14. marts 2014 gav forsikringsselskabet dækningstilsagn for erstatningskravene fremsat af [virksomhed A og virksomhed B], men afviste dækning under forsikringspolice af de af [virksomhed C] anmeldte erstatningskrav.

Ved e-mail af 20. marts 2014 meddelte forsikringsselskabet endvidere, at der i forhold til erstatningskravene fremsat af [virksomhed A og virksomhed B] alene var tale om et foreløbigt dækningstilsagn, idet det på daværende tidspunkt ikke kunne udelukkes, at yderligere oplysninger om sagen ville give forsikringsselskabet anledning til at overveje dækningen.

Forsikringsselskabet antog advokat [advokat G] til at behandle erstatningskravene. Forsikringsselskabet fastholdt ved e-mail af 8. maj 2014, at der ikke var dækning for erstatningskravet fra [virksomhed C].

[Virksomhed A og virksomhed B] forhøjede den 9. maj 2014 deres erstatningskrav, så disse udgjorde et beløb på samlet set 12.816.919,04 kr.

Forsikringsselskabet gav den 26. juni 2014 et foreløbigt dækningstilsagn vedrørende erstatningskravet fra [virksomhed C].

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 27 juristtimer på arbejdet med erstatningskravene, Der er således brugt tid på at undersøge og vurdere forsikringsforholdene og forsikringsdækningen samt korrespondance med forsikringsselskabet, [direktør A] og den tidligere bestyrelse i [fondsmæglerselskab A].

Afløbsforsikring

Begge forsikringer hos [forsikringsselskab A] stod til at udløbe den 31. maj 2014, og bestyrelsen i [fondsmæglerselskab A] ønskede, at der blev tegnet en afløbsforsikring. Spørgsmålet om, hvorvidt der skulle tegnes en afløbsforsikring – herunder for hvilken periode, og hvem der skulle afholde udgifterne hertil – indebar skriftlig og telefonisk korrespondance med den tidligere bestyrelse og deres advokater, [direktør A] samt forsikringsselskabets forsikringsagent. Der blev endvidere i den forbindelse indhentet flere forsikringstilbud.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 16 juristtimer på dette arbejde.

Erstatningskravene fra [virksomhed C] og [virksomhed A og virksomhed B]

[Virksomhed C]

Prøvelsen af [virksomhed C]s erstatningskrav forudsatte en gennemgang af materiale, herunder aftalegrundlaget og investeringsretningslinier mellem [fondsmæglerselskab A] og [virksomhed C], dokumenter vedrørende [virksomhed C]s risikoprofil, revisors notater, fejlbehæftede kunderapporter, e-mailkorrespondance, handelsoversigter, rammeaftaler samt en undersøgelse af retsgrundlaget. Prøvelsen af kravet gav endvidere anledning til telefoniske drøftelser med [bank A], [direktør A] og den tidligere bestyrelsesformand med henblik på at kortlægge det faktiske forløb i sagen.

Likvidator afviste den 13. juni 2014 erstatningskravet fremsat af [virksomhed C].

[Virksomhed C] indgav den 11. juli 2014 stævning mod [fondsmæglerselskab A] i likvidation med påstand om, at likvidator skulle opretholde anmeldelsen. Forsikringsselskabets advokater, [advokat G] og [advokat H], varetog den faktiske behandling af retssagen, men da forsikringsselskabet alene havde givet et foreløbigt dækningstilsagn, var likvidator tillige involveret i retssagen. Arbejdet indebar således løbende korrespondance med advokat [advokat G] og [advokat H] til belysning af sagens faktiske omstændigheder, herunder ved fremsendelse af dokumentationsmateriale. Forsikringsselskabet sendte endvidere alle udkast til processkrifter og korrespondance til likvidator med henblik på likvidators bemærkninger. Likvidator blev endvidere af

forsikringsselskabet inddraget i forligsforhandlingerne mellem forsikringsselskabet og [virksomhed C]. Den 12. november 2014 fremsendte [advokat H] således udkast til forligsaftale mellem [virksomhed C] og forsikringsselskabet og [fondsmæglerselskab A] i likvidation med anmodning om likvidators bemærkninger. Den 4. december 2014 forelagde [advokat H] endvidere endnu et forligsforslag for likvidator. Det blev i den forbindelse drøftet, om [fondsmæglerselskab A] i likvidation som en del af forliget var villig til at betale en del af forligsbeløbet, herunder et beløb svarende til den del af påstandsbeløbet, som vedrørte honorarfortabelse, som ikke var dækket af forsikringen. Likvidator afviste den 5. december 2014 det fremsatte forligsforslag.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 46 juristtimer på dette arbejde.

[Virksomhed A og virksomhed B]

Advokaterne [advokat G] og [advokat H] varetog den konkrete sagsbehandling i form af korrespondance og forligsforhandlinger, men da forsikringsselskabet alene havde givet et foreløbigt dækningstilsagn, inddrog advokaterne i væsentligt omfang likvidator i de løbende forligsforhandlinger. I maj 2014 vurderede [advokat H], at det ikke længere var muligt at opnå en forligsmæssig løsning, hvorfor han indstillede til forsikringsselskabet, at han i samarbejde med [fondsmæglerselskab A] i likvidation påbegyndte en formel afvisning af [virksomhed A og virksomhed B]s krav. På den baggrund blev det aftalt, at likvidator skulle påbegynde fordringsprøvelsen af [Virksomhed A og virksomhed B]s erstatningskrav, og i den forbindelse gennemgik likvidator aftalegrundlaget mellem [virksomhed A og virksomhed B] og [fondsmæglerselskab A], rammeaftaler, forhøjelser af tabslines på investeringerne, konto- og depotopgørelser fra [bank A], e-mailkorrespondance, en kort redegørelse udarbejdet af [direktør A] samt øvrig dokumentationsmateriale fra banken.

I slutningen af august 2014 kom der igen gang i forligsforhandlingerne mellem [virksomhed A og virksomhed B] og [advokat H] hvilket medførte korrespondance mellem likvidator, [advokat H] og forsikringsselskabet, herunder særligt vedrørende udformningen af forligsvilkår m.v. Forsikringsselskabet betingede en eventuel forligsaftale af, at [fondsmæglerselskab A] i likvidation også betalte en betydelig del af forligsbeløbet, da det var forsikringsselskabets opfattelse, at [direktør A] havde handlet forsætligt ved at foretage

fejlrapporeringerne, hvilket gav forsikringsselskabet anledning til dækningsmæssige overvejelser, herunder om forsikringsselskabet skulle tilbagekalde dækningstilsagnet vedrørende [virksomhed A og virksomhed B]. Der blev dog indgået forlig mellem forsikringsselskabet (på vegne af [fondsmæglerselskab A] i likvidation) og [virksomhed A og virksomhed B] den 10. september 2014, hvorefter [fondsmæglerselskab A] i likvidation ikke skulle betale en del af forligsbeløbet, men forsikringsselskabet derimod skulle anmelde selvriskoen på 100.000 kr. som et krav i likvidationsboet.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 42 timer på dette arbejde.

Fordringsprøvelse

Likvidator har oplyst, at der i alt blev anmeldt 21 krav i [fondsmæglerselskab A] i likvidation. Da der grundet ovennævnte erstatningskrav var tvivl om likvidationsboets solvens brugte likvidator i perioden fra den 22. januar 2014 til den 27. januar 2015 alene tid på fordringsprøvelse af 5 af de anmeldte krav, herunder krav fra bestyrelsesformand, [tidligere bestyrelsesformand A], [bestyrelsesmedlem A], [advokat D], [advokat I] og [studentermedhjælper A].

Bestyrelsesformandens krav

[Tidligere bestyrelsesformand A] havde anmeldt et krav i likvidationsboet på 523.504,83 kr. inkl. moms for bestyrelseshonorar samt aflønning for medgået tid i perioden den 2. januar 2014 til den 22. januar 2014. Likvidator anerkendte ved brev af 30. januar 2015 alene et beløb på 173.437,50 kr. inkl. moms. Arbejdet med fordringsprøvelsen indebar gennemgang af bestyrelsesformandens anmeldelse, timeregnskab og faktura, gennemgang af redegørelser udarbejdet af [direktør A] og [tidligere bestyrelsesformand A], gennemgang af bestyrelsesreferater, henvendelse til [bestyrelsesmedlem A], samt gennemgang af [direktør A]s og [tidligere bestyrelsesformand A]s bemærkninger til udkast til afvisningsskrivelse.

Likvidator har oplyst, at der er brugt ca. 48 juristtimer på dette arbejde.

Likvidator har endvidere oplyst, at der er brugt 8 juristtimer på fordringsprøvelse af kravet fremsat af [bestyrelsesmedlem A], 9 juristtimer på kravene fremsat af advokat [advokat D] og [advokat I] og 5 juristtimer på kravet fra [studentermedhjælper A].

[Advokat B] a conto fakturerede den 23. februar 2015 [fondsmæglerselskab A] i likvidation for et beløb på 823.182,30 kr. ekskl. moms for arbejde udført i perioden fra den 22. januar 2014 til den 27. januar 2015.

[Advokat B] foretog 24. maj 2016 endelig afregning af sagen ved fremsendelse af faktura til [fondsmæglerselskab A] i likvidation på 470.000 kr. ekskl. moms. Det fremgår af salærredegørelsen af samme dato, at der i perioden fra den 28. januar 2015 til den 24. maj 2016 var udført følgende arbejde:

”Mit salær for arbejdet med sagen i den seneste periode udgør i alt kr. 470.000, ekskl. moms. Ligeledes bemærkes, at omkostninger til det i forbindelse med klagen til Advokatnævnet forbundne arbejde kr. 130.000, ekskl. moms, indgår i ovennævnte beløb, og at et beløb modsvarende kr. 130.000, ekskl. moms vil blive udloddet for det tilfælde, at likvidator ikke får overvejende medhold i sagen om salær for Advokatnævnet. I dette tilfælde vil der blive udstedt en kreditnota på kr. 130.000,- ekskl. moms.

Min afregning afspejler det af likvidator udførte arbejde i forbindelse med en række arbejdsopgaver, herunder aflæggelse af årsregnskab for 2014 med dertil tilknyttede opgaver, arbejdsopgaver forbundet med selskabets skattemæssige forhold, herunder særligt de komplikationer som den manglende momsregistrering af selskabet forinden likvidationen har haft for likvidationsboets behandling, det afsluttende arbejde i forbindelse med fordringsprøvelsen, arbejdet forbundet med afslutning af likvidationsboet, samt det merarbejde som salærklagen for Advokatnævnet har medført.

Arbejdet er udført over en periode på mere end 16 måneder og har medført et samlet tidsforbrug på i alt 261 juristtimer.

Mit arbejde har blandt andet omfattet:

I. KORRESPONDANCE

- *Løbende drøftelser med [direktør A] og dennes advokat, [advokat E], herunder løbende e-mailkorrespondance samt telefonsamtale med [direktør A] den 4. marts 2015, samt telefonsamtaler med advokat [advokat E] henholdsvis den 23. november 2015 og 24. november 2015, samt telefonsamtale den 4. marts 2016 vedrørende aconto-udlodning samt den fremadrettede proces for likvidationsboet.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 3 timer.

2. ÅRSREGNSKAB

- Indhentelse af tilbud på aflæggelse af årsregnskab for år 2014,*
- fremskaffelse af materiale til brug for aflæggelse af årsregnskab,*
- fremsendelse af materiale til revisor,*
- løbende drøftelser med revisor om det fremsendte materiale i et ikke ubetydeligt omfang,*
- udarbejdelse af tilknyttede dokumenter til årsregnskab,*
- afholdelse af generalforsamling (på skriftligt grundlag) samt i den forbindelse indhentelse af fuldmagt fra [direktør A] v/advokat [advokat E],*
- arbejde i forbindelse med indberetning til offentlige myndigheder.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 40 timer.

3. SKATTEREALEREDE FORHOLD

- Arbejde forbundet med udarbejdelse af momsregnskab for andet halvår 2013,*
- arbejdsopgaver i forbindelse med aflæggelse af momsregnskab samt indgivelse af selvangivelse,*
- juridiske undersøgelser vedrørende selskabets forpligtelse til at være momsregistret med virkning fra 1. juli 2013 på baggrund af EU dommen Deutsche Bank AG (C- 44/11). I den forbindelse er der blandt andet udført arbejde i form af drøftelser og e-mailkorrespondance med tidligere bestyrelsesformand [tidligere bestyrelsesformand A] den 25. juli 2015 samt e-mailkorrespondance med selskabets tidligere direktør, [direktør A], og [revisor A]. Ligeledes er der udført et ikke ubetydeligt arbejde ved bearbejdelsen af disse oplysninger, herunder vurdering af selskabets investeringsaftaler,*
- juridiske undersøgelser i forbindelse med registrering for moms med tilbagevirkende kraft,*
- juridiske undersøgelser om momsfradrag for et selskab under likvidation samt forespørgsel til [direktør A] om boets samt yderligere undersøgelser foranlediget heraf,*
- diverse drøftelser med SKAT og Erhvervsstyrelsen i forbindelse med håndtering af registreringen af moms med tilbagevirkende kraft,*
- registrering af selskabet for moms,*
- indhentelse af registreringsbevis for selskabet,*
- håndtering af en konstateret restance på selskabets skattekonto,*
- indberetninger på vegne af selskabet af lønsum, moms mv.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 65 timer.

4. FORDRINGSPRØVELSE

- *Diverse drøftelser med kreditorer i forbindelse med fordringsprøvelsen, herunder vedrørende renteberegning samt juridiske overvejelser i denne anledning,*
- *opfølgning vedrørende betalingsoplysninger hos de anmeldte kreditorer,*
- *facilitering af udbetalinger for så vidt angår de anmeldte og godkendte krav,*
- *indberetning til e-indkomst for så vidt angår [direktør A]- og [studentermedhjælper A] lønkrav samt betaling af dertil tilknyttede krav fra SKAT og ATP.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 29 timer.

5. BISTAND I FORBINDELSE MED ERSTATNINGSSAG

- *Bistand til og korrespondance med medarbejdere fra [advokatfirma B] i forbindelse med erstatningssag med [virksomhed C],*
- *gennemgang af forligsaftale af 13. maj 2015 i forlængelse af den verserende erstatningssag mellem [virksomhed C] og selskabet.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 8 timer.

6. LIKVIDATIONSREGNSKAB MV.

- *Indhentelse af tilbud på afsluttende regnskab,*
- *indhente materiale til brug for revisors arbejde med det afsluttende regnskab,*
- *fremsendelse af materiale til revisor i forbindelse med det afsluttende regnskab,*
- *diverse korrespondance samt telefoniske drøftelser med revisor i forbindelse med det afsluttende regnskab.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 24 timer.

7. AFSLUTTENDE BOBEHANDLINGSSKRIDT

- *Anmodning til selskabets bankforbindelse om lukning af selskabets forretningsmæssige forbindelser med banken,*
- *undersøgelser vedrørende procedure for nedlukning af boet*
- *drøftelser med SKAT vedrørende indhentelse af skattekvittance, samt undersøgelser af proceduren og betingelser herfor,*
- *drøftelse og undersøgelse af, hvilket materiale som skal fremsendes til Finans- tilsynet og Erhvervsstyrelsen i forbindelse med endelig likvidation.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 4 timer.

Herudover har likvidator udført arbejde i forbindelse med håndteringen af et ulovligt aktionærlån. Der har i den forbindelse været løbende drøftelser mellem [direktør A] og dennes [advokat E], samt med revisionsfirmaet [revisionsvirksomhed A]. Særligt har der verseret

drøftelser vedrørende, hvorledes det ulovlige aktionærlån skal beskattes, og hvorledes indberetningen til SKAT skal håndteres. Der er ikke faktureret for dette arbejde.

Likvidator har yderligere udført arbejde i forbindelse med den verserende sag for Advokatnævnet. I relation til den af [klager] indgivne salærklage af 16. april 2015 til Advokatnævnet, sagsnr. 2015-1239, er der foretaget følgende konkrete opgaver:

- Gennemgang af klageskrift af 16. april 2015 med bilag samt Advokatnævnets brev af 29. april 2015,*
- udarbejdelse af besvarelse af Advokatnævnets brev af 29. april 2015 ved redegørelse af 21. maj 2015, vedlagt bilag A-E,*
- gennemgang af [klager]' supplerende bemærkninger med bilag fremsendt til Advokatnævnet den 9. juni 2015,*
- udarbejdelse af supplerende bemærkninger til [klager]' brev af 9. juni 2015 til Advokatnævnet med bilag F-AE,*
- gennemgang af [klager]' e-mail af 11. september 2015 til Advokatnævnet,*
- udarbejdelse af besvarelse af 22. september 2015 af Advokatnævnets brev af 17. september 2015, herunder fremsendelse af e-mail af 8. september 2015,*
- derudover har der været skiftlig korrespondance såvel som telefoniske kontakt med Advokatnævnet vedrørende frister, fremsendelse af parternes skifter mv.*

Der er på dette arbejde anvendt ca. 88 timer.”

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager] har påstået, at [Advokatfirma A]s salær skal nedsættes og har til støtte herfor særligt gjort gældende, at likvidator på generalforsamlingen den 22. januar 2014 oplyste et prisniveau på ca. 400.000 kr. for likvidationen af [fondsmæglerselskab A]. Det blev endvidere præciseret, at arbejdsopgaverne i forbindelse med likvidationen hovedsageligt ville blive varetaget af en advokatfuldmægtig for at minimere omkostningerne. [Direktør A] er derfor forundret over, at en advokatfuldmægtig kan generere en omsætning på 1.293.182,30 kr. ekskl. moms.

[Klager] har endvidere anført, at der er tale om likvidation af et selskab med en begrænset og ukompleks økonomisk aktivitet bestående af alene 7 kundeforhold, og at selskabet var omfattet af lov om finansiel virksomhed og derfor ikke momspligtigt. Der foreligger

således et klart misforhold i omkostningsniveauet sammenholdt med sagens kompleksitet, virksomhedens størrelse, aktivitet samt selskabets aktivsum på ca. 4 mio. kr.

Omkostningsniveauet afspejler en advokatmæssig uetisk økonomisk behandling af et – med overvejende sandsynlighed – solvent selskab. Det opkrævede salær tenderer til ublu afregning/”tag selv” af likvider, særligt henset til den manglende specifikation af tidsforbruget under hele forløbet, og at det samlede salær udgør 40 % af selskabets aktiver på ca. 4 mio. kr.

Selskabets forsikringsselskab, [forsikringsselskab A], repræsenteret ved [advokatfirma B], udførte endvidere hovedsageligt arbejdet med forligsforhandlingerne vedrørende de fremsatte erstatningskrav. [Advokatfirma A] har i den forbindelse brugt uforholdsmæssigt meget tid på at sætte sig ind i forsikringsforholdene, hvilket med den rette erfaring og specialistviden kunne have begrænset tidsforbruget.

Derudover har selskabets revisor været aktivt involveret i udarbejdelse af årsrapport, protokol og ledelsesberetning og leveret bilagsmateriale, kassebog samt bogførings- og regnskabsfiler svarende til en revisorudgift på 384.000 kr.

[Direktør A] har endvidere på opfordring fra [Advokatfirma A] bidraget væsentligt med baggrundmateriale, redegørelser mv. for at minimere omkostningerne.

[Klager] har videre gjort gældende, at selskabets økonomiske interesser ikke er varetaget på bedste vis, idet beskrivelsen af de udførte arbejdsopgaver giver indtryk af en uddannelsesopgave, og at likvidator har haft svært ved at vurdere og planlægge omfanget af egen arbejdsindsats med risiko for dobbeltarbejde, og henset til, at det primære arbejdsomfang allerede tidligt i forløbet (april/maj 2014) blev overladt til [advokatfirma B]. Denne opfattelse understøttes endvidere af det forhold, at arbejdet udført af en advokatfuldmægtig, udgør 266,5 juristtimer.

Der er endvidere brugt uforholdsmæssigt meget tid på fordringsprøvelsen af bestyrelsesformandens krav.

Indklagede:

[Advokatfirma A] har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor særligt gjort gældende, at det i sagen udførte arbejde har været nødvendigt og forsvarligt, hvorfor salæret er fuldt berettiget.

Det er endvidere direkte forkert, at [direktør A] på generalforsamlingen den 22. januar 2014 blev forelagt et prisniveau på 400.000 kr. Det var ved påbegyndelsen af likvidationen likvidators forhåbning, at likvidationen kunne slutes i 2014 uden større tvister med selskabets kreditorer, og at likvidators arbejde ikke ville udgøre mere end 500.000 – 700.000 kr. ekskl. moms. Der er på intet tidspunkt givet et salæroverslag på 400.000 kr. [Direktør A] er blevet orienteret om, at likvidator ikke kunne udtale sig om omfanget af arbejdet, ligesom han løbende er blevet orienteret om status, også på tidsforbruget. Likvidator har i forbindelse med afregningen nøje redegjort for det udførte arbejde.

Der har været et betydeligt arbejde forbundet med likvidationen, herunder behandlingen af de anmeldte krav og særligt de tre anmeldte erstatningskrav, drøftelser med forsikringsselskabet, forligsforhandlinger samt den anlagte retssag.

Der har ved behandlingen af [fondsmæglerselskab A] i likvidation været fokus på at holde omkostningsniveauet nede, hvorfor arbejdet i sagen hovedsageligt har været varetaget af en advokatfuldmægtig, idet det dog bemærkes, at [advokat C] tillige har udført et væsentligt arbejde i sagen. Det bemærkes endvidere, at likvidators salær almindeligvis udgør mellem 1.600 – 3.800 kr. ekskl. moms pr. time afhængig af anciennitetsniveau, hvilket må anses for helt sædvanligt henset til hvervets art og omfang.

Det er ikke korrekt, at samtlige forhold vedrørende erstatningskravene kunne være varetaget af [advokatfirma B]. [Advokatfirma B]s opdrag var at varetage forsikringsselskabets interesser, og der var i flere tilfælde ikke sammenfaldende interesser mellem forsikringsselskabet og [fondsmæglerselskab A] i likvidation, herunder bl.a. i relation til omfanget af de meddelte dækningstilsagn, idet forsikringsselskabet i første omgang afviste at dække det af [virksomhed C] anmeldte krav, ligesom forsikringsselskabet truede med at tilbagekalde dækningstilsagnet for [virksomhed A og virksomhed B]. Arbejdet med erstatningskravene havde overvejende karakter af et

samarbejde mellem [advokatfirma B] og [fondsmæglerselskab A] i likvidation, og likvidator overlod – i det omfang det var muligt – arbejdet med erstatningskravene til [advokatfirma B] for at begrænse omkostningerne. Likvidator var endvidere forpligtet til at bistå [advokatfirma B] med fremskaffelse af faktiske oplysninger og dokumenter til brug for sagen.

Det er korrekt, at [direktør A] har bidraget væsentligt til sagens oplysning vedrørende sagens faktiske forhold, men da samtlige de i sagen fremsatte erstatningskrav tillige var rettet mod [direktør A] personligt for hans virke som direktør i henholdsvis [virksomhed C] og [fondsmæglerselskab A], ligesom visse aktionærer havde truet med at politianmelde [direktør A], var likvidator nødsaget til at forholde sig kritisk til oplysningerne fra [direktør A] og at foretage egne undersøgelser og verificeringer af oplysningerne. Det var endvidere ikke [direktør A]s egen beslutning, at driften i [fondsmæglerselskab A] skulle afvikles, og at selskabet skulle likvideres, hvorfor arbejdet forbundet hermed har været ud over det sædvanlige.

Der er ikke fremlagt et time-/sagsregnskab, idet der i forbindelse med afregningen af sagen og behandlingen af klagesagen i Advokatnævnet er redegjort udførligt for det udførte arbejde. Afregningen i [fondsmæglerselskab A] i likvidation er således ikke foregået udelukkende efter medgået tid, men også ud fra andre salærparametre.

For så vidt angår fordringsprøvelsen af bestyrelsesformandens krav var der mellem [direktør A] og bestyrelsesformanden uenighed om kravet, og likvidator havde derfor et betydeligt tidsforbrug med at undersøge, hvad der (reelt) var aftalt mellem parterne i forhold til honorering af bestyrelsesformanden, idet der ikke var indgået en skriftlig aftale herom.

Likvidator har afslutningsvis anført, at omkostningerne forbundet med klagen til Advokatnævnet udgør 130.000 kr. ekskl. moms. Beløbet er inkluderet i afregningen på 470.000 kr. ekskl. moms og vil blive udloddet, såfremt likvidator ikke får overvejende medhold i salærklagen i Advokatnævnet.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet finder, henset til arbejdets omfang, herunder aktivmassens størrelse og selskabets begrænsede økonomiske aktivitet samt det forhold, at likvidationen blev udført med revisorbistand, at det opkrævede salær for arbejdet med likvidationen ikke kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2.

Det påhviler en advokat uden omkostningsdækning at besvare henvendelser fra advokatmyndighederne.

Advokatnævnet finder på denne baggrund, at det opkrævede beløb på 130.000 kr. ekskl. moms i salær for besvarelse af nærværende klagesag ikke kan anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2.

Advokatnævnet nedsætter som følge af det ovenfor anførte i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, skønsmæssigt det samlede salær til 500.000 kr. ekskl. moms.

Advokatnævnet pålægger [Advokatfirma A] at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til [klager] inden 4 uger. Ud over salæret skal [Advokatfirma A] betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 % (dog 7 %, hvis advokaten har modtaget salæret før 1. marts 2013). Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor [Advokatfirma A] modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor [Advokatfirma A] betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

[Advokatfirma A]s salær nedsættes til 500.000 kr. ekskl. moms.

På nævnets vegne

Jon Stokholm